

Broj: 01- 1014 / 20 -4
Podgorica 29.12. 2020. godine
MS/MS

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore u skladu sa odredbom člana 41. Zakona o zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Službeni list CG", br.42/2011 i 32/2014.) i člana 40. Pravila o radu zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Službeni list CG", br.53/14.), nakon završenog ispitnog postupka po pritužbi građanke X.Y, daje

MIŠLJENJE

I. Uvod

1. Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore, građanka X.Y, podnijela je pritužbu na rad Uprave policije – OB Tivat.

U pritužbi je, između ostalog navela: da je 18. novembra 2020. godine, Odjeljenju bezbjednosti Tivat - Stanici kriminalističke policije podnijela prijavu protiv N.N lica (na zapisnik o obavještenju prikupljenom od građana br. 21/ 5-2-215/ 20), po kojoj nije postupljeno i ista nije procesuirana.

II. Postupanje Zaštitnika

2. Zaštitnik je pokrenuo ispitni postupak i aktom br. 1014 / 20 -2 od 16.12.2020. godine, od Uprave Policije zatražio izjašnjenje na navode iz pritužbe.

Uprava policije, je aktom br. 21/5 – 1- 074/2 0-6426 /3 od 21. 12. 2020. godine, dostavila izjašnjenje u kojem je, između ostalog, navedeno: da je dana, 18.11.2020. godine prijavljeno Stanici policije od strane X.Y, da je ženska osoba vrijeđala, na peronu autobuske stanice Tivat, u naselju Boniči bb SO Tivat i da je ta osoba fizički napala; da je, tim povodom prikupljeno obavještenje, u vezi pomenutog događaja PS OB Tivat, u cilju pojašnjenja činjenica i okolnosti, koje su bitne za dalji postupak; da su prikupili obavještenja od više lica, za koja se moglo pretpostaviti, da bi u vezi ovog događaja mogli dati korisne informacije; da se došlo do saznanja, da je došlo do verbalnog konflikta između X.Y i X.X., zbog toga što je X.Y pokušala, da koristi usluge prevoza kompanije „Elit expres“, a da ne plati kartu; da je kasnije, došlo do fizičkog konflikta između X i kondukerke autobusa X.Y; da su policijski službenici prikupili obavještenja od X.X. iz Podgorice, X.Y iz Tivta, X.Y iz Podgorice, te preuzeli i druge radnje; da su Sudu za prekršaje u Budvi - Odjeljenju Kotor, podnijeli zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, br. 21/5-1-217/20-6080/2 od 30.11.2020. godine, protiv X.Y iz Podgorice, (zbog prekršaja iz člana 10 stav 2. Zakona o javnom redu i miru) i X.Y. iz Kotora, zbog prekršaja iz člana 7. stav 2 i člana 10. stav 2 Zakona o javnom redu i miru, o čemu su ponositeljku pritužbe upoznali i da je postupak u toku pred Sudom za prekršaje Budva - Odjeljenje u Kotoru. Priložena je prateća kopija dokumentacije.

III. Utvrđene činjenice

3. Na osnovu pritužbe, izjašnjenja i pribavljene dokumentacije, utvrđeno je:

- da je 18.11.2020. godine, građanka X.Y, imala verbalni i fizički konflikt sa X.X. kondukterkom u autobusu „X“, na peronu autobuske stanice Tivat, u naselju Bonići bb, SO Tivat;
- da je imenovana podnijela prijavu protiv N.N ženskog lica, u OB Tivat;
- da su policijski službenici – OB Tivat, postupili po prijavi građanke, prikupili obavještenja od podnositeljke pritužbe, X.X, Z.Z., Y.Y., i preduzeli druge radnje, zatražili izuzimanje video nadzora sa autobuske stanice;
- da su Sudu za prekršaje u Budvi-Odjeljenju Kotor, podnijeli zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka protiv X.Y iz Podgorice, zbog prekršaja iz člana 10. stav 2. Zakona o javnom redu i miru i protiv X.X zbog prekršaja iz člana 7. stav 2. i člana 10. stav 2. Zakona o javnom redu i miru i da je postupak u toku, pred Sudom za prekršaje u Budvi-odjeljenju Kotor, o čemu je obaviještena i podnositeljka pritužbe.

IV. Relevantno pravo

4.Ustav Crne Gore ("Službeni list CG" br.1/2007i 38/13) određuje:

„Prava i slobode ostvaruju se na osnovu Ustava i potvrđenih međunarodnih sporazuma.(Član17 stav 1) Jemči se nepovredivost fizičkog psihičkog integriteta čovjeka, njegove privatnosti i ličnih prava. (Član 29 stav 1 i 2)

5.Zakon o javnom redu i miru("Službeni list Crne Gore", br. 064/11 od 29.12.2011, 056/20 od 15.06.2020)

Ko na javnom mjestu vrijeđa drugog ili se drsko ponaša, kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od 100 eura do 400 eura ili kaznom zatvora do 30 dana.

Ko na javnom mjestu grubo vrijeđa drugog ili se na drugi način ponaša naročito drsko, bestidno ili uvredljivo, kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od 250 eura do 1.000 eura ili kaznom zatvora do 60 dana.(član 7)

Ko na javnom mjestu podstrekava ili izaziva drugog na tuču, kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od 150 eura do 1.000 eura ili kaznom zatvora do 30 dana.

Ko na javnom mjestu fizički napadne drugog ili se fizički obračunava, kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od 350 eura do 1.000 eura ili kaznom zatvora do 60 dana.(član 10)

6. Zakon o unutrašnjim poslovima ("Sl. list CG" br. 44/12 i 36/13) propisuje:

„Policijski poslovi, u smislu ovog zakona, su:

1) zaštita bezbjednosti građana i Ustavom utvrđenih sloboda i prava [...] (član 10)

Obavljanje policijskih poslova zasniva se na načelima zakonitosti, profesionalizma, saradnje, srazmjernosti u primjeni ovlašćenja, efikasnosti, nepristrasnosti, nediskriminacije i blagovremenosti.(član 11)

Policijski poslovi obavljaju se sa ciljem da se obezbijedi jednaka zaštita bezbjednosti, prava i sloboda, primijeni zakon i obezbijedi vladavinu prava.(član 12)

Policijski službenici postupaju u skladu sa Ustavom, potvrđenim međunarodnim ugovorima, zakonom i drugim propisima.

Policijski službenici se pridržavaju standarda policijskog postupanja, a naročito onih koji proizilaze iz obaveza utvrđenih međunarodnim aktima, a odnose na dužnost služenja ljudima, poštovanje

zakonitosti i suzbijanje nezakonitosti, ostvarivanje ljudskih prava, nediskriminaciju pri izvršavanju policijskih zadataka, ograničenost i uzdržanost u upotrebi sredstava prinude, zabranu mučenja i primjene nečovječnih i ponižavajućih postupaka, pružanje pomoći nastradalim licima, obavezu zaštite tajnih i ličnih podataka, obavezu odbijanja nezakonitih naređenja i suprotstavljanje svakom obliku korupcije. (član 14).

Policijska ovlašćenja se mogu primijeniti samo ako su ispunjeni zakonom propisani uslovi za njihovu primjenu.

Policijski službenik je dužan da procijeni ispunjenost uslova iz stava 2 ovog člana i odgovoran je za tu procjenu.

Policijski službenik primjenjuje policijska ovlašćenja po:

- 1) nalogu suda ili državnog tužioca;
- 2) naređenju nadređenog službenika, u skladu sa ovim zakonom;
- 3) sopstvenoj inicijativi, ako nadređeni službenik nije prisutan, a razlozi hitnosti zahtijevaju postupanje bez odlaganja.

Lice prema kome se primjenjuje policijsko ovlašćenje ima pravo da bude upoznato sa razlozima za preduzimanje policijskog ovlašćenja, da ukaže na okolnosti koje smatra bitnim u vezi sa tim, da bude upoznato sa identitetom policijskog službenika i da traži prisustvo lica koje uživa njegovo povjerenje, kad to okolnosti omogućavaju i ako se time ne ugrožava izvršenje policijskog zadatka. (član 24)

Primjena policijskog ovlašćenja mora biti srazmjerna potrebi zbog koje se preduzima.

Između više policijskih ovlašćenja primijenice se ono kojim se zadatak može izvršiti sa najmanje štetnih posljedica i gubljenja vremena.(član 26)

7. Pravilnik o načinu obavljanja određenih policijskih poslova i primjeni ovlašćenja u obavljanju tih poslova ("Službeni list CG", br. 21/2014) propisuje:

„Ovim pravilnikom propisuje se bliži način obavljanja određenih policijskih poslova i primjena ovlašćenja u obavljanju tih poslova.(član 1)

Policijski službenik je dužan da u vršenju policijskih poslova postupa obazrivo prema građanima, vodeći računa, da ne povrijedi dostojanstvo ličnosti i da ih ne izlaže nepotrebnom uznemiravanju ili obavezama. U vršenju policijskih poslova, policijski službenik se obraća građanima na jasan i razumljiv način i saopštava im razloge zbog kojih im se obraća.(član 6)

8. Kodeks policijske etike ("Sl. list CG" br.46/13) propisuje:

„Policijski službenik u obavljanju policijskih poslova postupa u skladu sa načelima utvrđenim Ustavom Crne Gore, potvrđenim međunarodnim ugovorom, zakonom i ovim kodeksom.(član1)

Cilj ovog kodeksa je očuvanje, afirmacija i unapređenje dostojanstva i ugleda policijskih službenika i jačanje povjerenja građana u rad Uprave policije (u daljem tekstu: Policija).(član2)

U vršenju policijskih poslova i primjeni ovlašćenja policijski službenik dužan je da poštuje dostojanstvo, ugled i čast svakog lica prema kojem primjenjuje ovlašćenja.(član 4).

Policijski službenik je dužan da policijske poslove vrši na način da ne umanjí svoj ugled i ugled Policije u cjelini, poštuje dobre običaje i slijedi etička načela u dosljednom sprovođenju zakona. [...]“ (član 7)

9. Zakon o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda ("Službeni list CG" broj 42/2011 i 32/2014) propisuje:

"Nakon završetka ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda Zaštitnik/ca daje mišljenje o tome da li je, na koji način i u kojoj mjeri došlo do povrede ljudskih prava i sloboda.

[...] (član 41)

V. Zaključna ocjena

10. Na osnovu sprovedenog ispitnog postupka i uvida u dokumentaciju proizilazi, da su policijski službenici OB Tivat postupili i preduzeli mjere i radnje iz svoje nadležnosti, po prijavi od 18.11.2020.godine, koju je podnijela X.X..

Tim povodom prikupili su sva neophodna obavještenja od građana, zatražili izuzimanje video snimka sa mjesta događaja i duge radnje i Sudu za prekršaje u Budvi-Odjeljenju u Kotoru, podnijeli su zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka protiv X.X., zbog prekršaja iz člana 10. stav 2. Zakona o javnom redu i miru i protiv X.Y zbog prekršaja iz člana 7.stav 2. i člana 10.stav 2. Zakona o javnom redu i miru. Postupak po prekršajnoj prijavi je u toku, pred Sudom za prekršaje.

11.Kod ovakvog stanja stvari, Zaštitnik nije našao, da je Uprava policije–OB Tivat, svojim postupanjem povrijedila ljudska prava podnositeljki pritužbe.

ZAMJENICA ZAŠTITNIKA
LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE
Zdenka Perović

Dostavljeno:

- Podnositeljki pritužbe
- Upravi policije-OB Tivat